

آفرینندگان نو

آرون کوپلند

* در جستجوی ریشه‌های بومی

کاهی اوقات، تلاشی که از جانب کشورهای توخاسته برای رهایی از تنگنای موسیقی «کلاسیک» یا اطراد جریانهای خارجی، پظهور میرسد، در آهنگهای آنها سبب یکنوع ناسازی و نازیبائی میگردد.

در اثر فقدان سنت‌ها، شخص دربراير هرچیز که در نظر وی پوشیده و ارتباعی جلوه کند به نبرد و واکنش بر می‌خیزد. یا آنکه در راه جستجوی کمال مطلوب، با عدم دسترسی به قدرت و ظرفیت لازم در کار جان بخشیدن و شخصیت دادن به اثر خویش فرو می‌یابند.

«راجرشن»، آهنگساز امریکائی براین اندیشه است که هم می‌بینان او «در خیال خویش به موسیقی‌ای دل سپرده‌اند که سخت شکفت و دیگر گونه است، موسیقی‌ای که از نظر وزن و گیرندگی ذاتی، خود آفریده شکلهای دلکش و خاطر-

فریب است و از کمال و فوران اثری در آن نمی توان یافت، موسیقی‌ای که از فرط تشخض و بی نیازی باهر گونه تأثیر خارجی سر عناد دارد و نیروی خلاقه خود را جز از حقایق پرشور منطق نمی‌ستاند. موسیقی‌ای که در عین تازگی و طراوت ظاهری، دارای اطنز نهفته‌ای نیز باشد، از جذبه‌های خشن و حقیقی زندگی دوری گزیند و در کار آن باشد که با محتوی خود دری را از جهان رنگها و هاهنگی‌ها بروی شنوند بگشاید.

هیچ آهنگسازی هنگامی که درباره دیگران لب بسخن می‌گشاید از لغزش و انحراف بدور نیست، اما در این میان می‌توان روی سلسله‌ای از صفات چه منفی و چه مثبت انکشت نهاد، و به گیفت تصنیف آهنگهای امریکائی که در خلال دفع قرن گذشته و از هنگامیکه تیروی کشندگی و جاذبه موسیقی سیاهان و سرخ پوستان به ناتوانی گرایید، بی برد.

ما در راه شناخت نوعی از موسیقی هستیم که در اصل دارای ریشه‌ای امریکائی باشد و - بعبارت دیگر در آن بتوان به یک خصیصه ملی دست یافت - پیش از آنکه بعد یا بهمراه زندگی آن با «امبرسیونیسم» یا شیوه کار «استراوینسکی»، «شوپرگ» و «هیندمیت» هم بیوند گردد.

در امریکا بسیاری از آهنگسازان - و کهگاه بپوشیدن آنها - دردام فریبند «جاز» پای بند گشتند. پیروزی «گرشوین» در این پنهان، بسیاری از مردان را، از توانا و غیر توانا در راه گشاید.

این فریب در «آرون کوبلن» بومی شهر «بروکلین» و زاده و این سال- های قرن گذشته نیز کارگر افتاده ولی نتوانست ویرا از طریق اصای خویش منحرف نماید.

▪ مهاجر بلند پرواز ▪

هنگامیکه خانواده یهودی «کابلان» پای در سرزمین امریکا نهاد، مقاماتی که آنها را پذیرفتند، اشتباهآ نان را به نام «کوبلن» خواندند و این نام همچنان باقی ماند.

«آرون» هیشه درینه خود چشم‌جوشانی از «نت‌ها» و حرفها داشته است. آنکونه که وی در کتاب خویش بنام «موسیقی نوین ما» باز می‌گوید، بژو هنده بوضوح در می‌یابد که «آرون» در یک خانواده موسیقی‌دان بزرگ نشده است. در کودکی به یک مدرسه معمولی ابتدائی میرفت و سپس بد بیرونیان پسران راه

یافت. نخستین معلم پیانوی او خواهرش بود و سپس در محضر کسانی مانند «لتوپولد ولفمن»^۱، «ویکتور وینتگشتین»^۲ و «کلارنس ادلر»^۳ به شاگردی پرداخت. «آرون» که نواختن پیانورا از سیزده سالگی آغاز کرده بود، بزودی جوش و خروش آهنگهای دخاطر خویش حس کرد.

از هفده تا بیست و یک سالگی نزد «رابین گلدماრک»^۴ که یکی از چهره‌های درخشن موسیقی امریکا بود به تعلیم پرداخت. باید خاطر نشان کرد که «گلدماრک» خود شاگرد «دوروزاک»^۵ بوده است. اپرای معروف «ملکه صبا» که درادوبا به موقیت شایانی نائل آمد از ساخته‌های عم او «کارل گلدماارک» می‌باشد. «کوبلنده» این بخت بلند را داشت که نخستین هنرجوی امریکائی در مدرسه موسیقی «فونتن بلو» در فرانسه باشد (۱۹۲۱). سپس به محل درس «نادیا بولانزه» در پاریس پیوست و این «نادیا»‌های است که «روی هاریس» را دلیل راه شد و بسیاری دیگر از آهنگسازان امریکائی را تحت تأثیر قرارداد.

پیش از بازگشت به ممالک متحده امریکا، کوبلنچندی در معیت «ریکاردو وینس» به نمایش هنر خویش سرگرم بود. در همین هنگام موسیقی نوین فرانسوی بویژه «امپرسیونیسم» و نوآوریهای بعداز آن پاریس را ساخت در آغوش می‌فشد و «قرن» را ازشور و هیجان هنرمندانه‌ای آکنده بود.

در امریکا تا پس از پایان چنگجهانی اول روح «دبوسی» تنها، یکه تازجهان موسیقی بشمار می‌آمد. اما چندی پس از پایان کار چنگ طبیان هه‌جا به نوآوران افراطی در اروپای میانه، رسوخ تند و حاد خود را در سرش آهنگسازان امریکائی آغاز نمود.

«کوبلنده» که در سرزمین‌های بکر، و دست یافته هردو گرم کار بود تکاپوی خود را در راه تشریع این که یک زمان می‌توان در سبک‌های گونه گون به تلاش و تجربت – اندوزی برخاست، شروع کرد.

❖ در جستجوی نقطه ا نقاط

اولین اثر کوبلنده پس از بازگشت به میهن ستفونی برای ارگ و ارکستر بود

Victor Wittengstein - ۲

Leopold Wolfson - ۱

Rubin Goldmark - ۴

Clarence Adler - ۳

Dvorak - ۰

که بعد از ده سال پکبار دیگر توسط «کوسه و یتسکی» نواخته شد. این اثر را بدشواری می‌توان بعنوان نمونه خوب وارزنهای از نیرو و انداشه کوپلنده تلقی نمود. هرچند که یکی از منتقدین از آن با عبارت «طفیان ناکفتنی و هیجان انکار نشدنی» باد نموده است.

کوپلنده چندگاهی ناچار از آن شد که برای تأمین ذیست، هنر خویش را کم و بیش به سوداگری گذاشت.

در ۱۹۲۵ به عضویت انجمن یادبود «گاگن هیم» مفتخر گشت و از آن پس دیگر هنرمند، برای نان روزانه خویش نگران و پریشان خاطر نبود.

با آفرینش آناری چون «موسیقی برای تئاتر» و «کنسرتو پیانو» در سال های ۱۹۲۵ ۲۶ و ۱۹۲۶، در همان بجهوهای که آهنگسازان جوان همانند کشتهای شکته نزند و ناتوان بودند، کوپلنده با گامی استوارتر و بینشی عمیق‌تر بسوی کانون وحدت و موقیت راه می‌سپرد.

گرایش وی بجانب موسیقی جاز، تباہش نساخت درحالیکه کمتر آهنگسازی توانسته است این طریق دشوار و منحرف کننده را با چنین قدرت و مهارتی برساند.

اثر معروف کوپلنده «موسیقی برای تئاتر» بنادرخواست چاممه آهنگسازان به یادبود آهنگساز معروف «ملک داول کلنسی» در «نیوهمپشایر» آغاز گردید که در حقیقت نیز یادبود گرامی وارزشندی بشمار می‌رود.

آنال تابستان اقامت موسیقی دانان در آن کلبه‌های چویی که میان چنگل برآکنده بود فراغ بالی را که آن هنرمندان آرزو می‌کردند بدانها ارزانی کرد. کوپلنده با تصنیف قطعات کوچک گوناگون و متنوع نشان داد که دارای چه روح دماز و اهتماف پذیری است. برای نمونه «موسیقی تئاتر» او را می‌توان نام برد که بوسیله یک دسته هیجده نفری (حداقل تعداد) نیز قابل اجرا است.

اثری که ذکر آن رفت سبب شد که کوپلنده به فستیوال «انجمن بین‌المللی موسیقی معاصر» در فرانکفورت، معرفی شود (۱۹۲۷).

از اینجا نیز پایی وی با «آهنگهای گونه گون برای پیانو» - در ۱۹۳۳ - به مجمع آمستردام باز شد. در ۱۹۳۸ بار دیگر با آهنگ زیبا و دلکشی برای رقص بنام «سالن مکزیکو» به مجمع مزبور رفت. والحق که بعد از «روز شایریه

در اسپانی » آهنگ دیکری نمی‌توان یافت که چنین آنکه از نشته و نشاط باشد.
می‌توان گفت که کوپلند طی سه سالی که به موسیقی جاز پرداخت و شش یاهفت
سال پس از آن که به «مدرنیزم» بسیار پیش‌رفتگی اقبال نمود، چندین دوره متایز
را پشت‌سر گذاشته است.

در کار قبول و پذیرش نو آوریهای موسیقی، تاریخ، همیشه صدق مدعای
شنوندگان انگلیسی را تأیید کرده است. اینان می‌گویند آنچه که در مقاومه‌های صفحه
فروشی انگلیسی کهنه می‌شود پس از مدت‌ها تازه در امریکا مد روز می‌گردد یا حداقل
ساخت مورد توجه واقع می‌شود؛
در خلال چند سال بعدی، کوپلند باشکفتگی و فعالیت بی‌نظیری دست به تصنیف
آهنگهایی ژد که شاید بتوان آنها را آهنگهای «محبوب و مورد توجه همگان»
فلیداد نمود.

او در کار آن بود که میان انسان خیابان و موسیقی‌دانی که در برج عاج خویش
نشته است پیوندی ایجاد کند.

وی همچنین خویشتن را با ایجاد گفتارها و انجام بر نامه‌های درسی که گاه بیگانه
در «برک شایر» واقع در «هاروارد» که کانون موسیقی عصر محسوب می‌شد
سرگرم می‌نمود. وی نقش بسیار مؤثری در اجرای کنسرت‌ها و تدارک فستیوال‌های
جامعه و اتحادیه آهنگسازان امریکا ایفا می‌کرد. اتحادیه مزبور که بال ۱۹۳۷
تأسیس یافت حامی و پشت‌بناء موسیقی‌دانان و آهنگسازان بشمار میرفت.

کوپلند تحت عنوان: «چرا به موسیقی کلمی و موسیقی جدید، باید گوش فرا
داشت؟» چند کتاب بر شرط تحریر کشیده و مقالات ییشاری بقلم او در هفته نامه‌ها و
ماهnamه‌های هنری بطبع دسته است.

کاوش سودمندی بنام «موسیقی رادیوئی» از جانب او صورت گرفته است.
کوپلند تحت عنوان فوق نشان میدهد که چگونه می‌توان قطعات مطنطن و شورانگیز
را با آرامش وصفای موسیقی عامیانه درهم آمیخت. بدین ترتیب او جدائی خویش
را از روش‌های خودستایانه و نادلبدیر دیکران، به همگان باز نمود.

کوپلند تحقیقات خود را در زمینه‌ای که یاد شد، بنا به ماموریتی که «سازمان
رادیوئی کلمبیا» بعده وی گذاشت آغاز کرد، تابویژه طریق صحیحی برای اجرای
موسیقی رادیوئی پیش‌بای پژوهندگان گذارد.

خود آهنگاز در این مورد چنین نوشته است: « .. دلالتی است برای کسانیکه با عطلاخ نام « آهنگساز نوین » بر خود نهاده اند تامگر شکافی را که میان آنان و اندیشه قاطبه مردم موجود است با گزیدن یک سبک ساده و قابل فهم، پرتوانند کرد .. »

از شنو ندگان خواسته شد که برای قطعه ای که کوپلند عنوان نموده تصنیف کرده بود نامی برگزینند و سرانجام درحالیکه رضایت همچیک از آنان کاملاً جلب نشده بود نام « ساگای مرغزار » پذیرفته شد.

بگفته کوپلند این آهنگ نموداریست از وضع معیطی که باید در کار، بدان بدل توجه کردد. از آن پس وصول به کیفیتی که مورد نظر کوپلند است و دسترسی به احساسی که وی وجودش را لازم میداند، همه جا از جانب صاحب نظر ان موسیقی امریکائی تعقیب شده است.

همزمان با آفرینش اتری که ذکر آن رفت، کوپلند ساختن ابراهیمی را برای نمایش، بنام « دومین طوفان » وجهه همت خویش ساخت.

تمایل و گرایش کوپلند را به کارهای سودآوری که بنا بگفته خود او بخطاطر نزدیکی و تطبیق شعور اکثریت هشمند اجتماع با موسیقی معاصر صورت گرفته، می-

توان به نرمی و اعطاف پذیری روح قومی سوداگر او نسبت داد (بشرط آنکه از این گفته تعبیرهای ناخوشایند و تمثیل آمیز بعمل نیاید).

بسیاری از ساختهای و گفتارهای وی چنین انگیزه‌ای داشته اند و همین ساخته او را به « مؤسه جدید کاوش‌های اجتماعی » کشانده است. تذکار این نکته نیز شاید بیجا نباشد که کوپلند از آنچه که به افکار و اندیشه‌های کارگری و غبیتی تمام داشت به معاونت « انجمن کارگری موسیقی » انگلستان برگزیده شد.

✿ کارهای با ارزش در زمینه همگانی کردن موسیقی

مشهور ترین آهنگ وی « پیش در آمد گلکشت »^۱ می باشد که هنرستان « برینسیپل » ازاو درخواسته بود و کوپلند نیز « پیش در آمد گلکشت » را ساخت. این آهنگ چنان خوشایند و فریبینده است که در جوانان اتری خاص و شورانگیز می گذارد.

واکنش کوپلند در برابر انگیزه‌های خارجی یکی از عناصر ممیزه شخصیت

۱ - « ساگا » به داستانهای اطلاق می شود که از زندگی قهرمانان اسکاندیناوی در قرون وسطی پرداخته اند.

اوست. این گونه انگیزه‌ها در امریکا بیشتر مجال گسترش و رشد دارند تا در انگلستان. کوپلند « تصویر لینکلن » را در ۱۹۴۲ تصنیف نمود. در پدید آمدن این آهنگ نیز یک انگیزه خارجی موثر بود. « کوستلاتنس » رهبر ارکستر آرزوی تجلیل گذشته وحال امریکارا درجهان موسیقی داشت و ازوی چنین خواسته بود.

قطعه نامبرده دو حماسه را از زندگی « لینکلن » بهم پیوسته بود. درمه بخش نخستین محیط کشنه و مرگباری که در اطراف رئیس جمهوری وجود داشت، روح زمان او را با فصاحت می نمایاند و در آخرین بخش، گوینده‌ای به صحنه پایی می‌گذاشت و برگزیده‌ای از گفته‌های « لینکلن » را بر می‌خواند.

بیشتر آهنگسازان قرن حاضر امریکا آثار خود را تحت تأثیر خواسته دیگران یارقابت با یکدیگر، برای ربودن جواهر، بوجود آورده‌اند.

فی المثل هنگامیکه یک شرکت رادیویی جاوه‌ای را معادل دهزار دلار در میان نهاد، پانصد و هفتاد و سه اثر بشرکت ارائه شد.

غیر از کوپلند، آهنگسازان مشهور دیگری که در آفریدن قطعه‌های خوبش قصدی چنین داشته‌اند عبارتند از « استبل »، « بنت » ۲ و « گرون برگ » ۳.

فرصتی که از این طریق برای آهنگسازان امریکائی در شنبden آثار جدید بوجود آمده بسیار مقتض بوده‌است. سال ۴۱ کوپلند بخاطر باله « بهار آپالاش » به ربودن جایزه « بولیتزر » نائل آمد.

باید متنظر کرد که مؤسسه « الیزابت اسپراک کولیج » ۴ بود که بخاطر رقصه خود « مارتا گراهام » مأموریت تصنیف این اثر را به کوپلند واگذاشت.

باله نامبرده که صاحب‌نظران آن را شاعر ائمه‌ترین و رسمی‌ترین اثر کوپلند در خلال ربع قرن فعالیت او داشته‌اند، چنان منظره‌ای بوجود می‌آورد که « مارتا گراهام » چنین می‌ستایدش: « نقش و نگار زندگی ما، در آن لحظه که بهار « پنسیلوانیا » همچون باغی در شرق بهشت بود، زن و مردی که آشیان خویش را با عشق و شادی و نیایش بنیاد نهاده بودند، بهار را جشن می‌گرفتند، همراه با مردی که از مصلحان منهی بود و هماهنگان وی که بانگ خوشدلی بر می‌کشیدند، همراه بازن بیشگامی که رویای سرزمین موعود را در سر می‌پرورانید.. »

در راه شناخت و تعبیر ریشه‌های تیر و مند و حیاتی زندگی امریکا، عناصری کم و یش ابتدائی را چون مذهب، سرزمینی تادامن افق رفته، غم‌ها و شادیهای تادمساز

نخستین مسافران و محتوی هشیاری و آگاهی عصر جدید را با یکدیگر عجین و آمیخته می‌بینیم. (اگر اینهمه در وادی هنر قابل تفسیر و تاویل باشد.)

✿ بازگوی اقتضای زمان

« دیوید هال » ناقد موسیقی براین اندیشه است که « بهار آبالاش » ترکیبی است از شیوه‌های ویژه‌ای که کوپلنده را در هنر خویش بکار می‌بنند. « دیوید هال » احساس خود را در این مورد چنین بیان می‌دارد: « آغاز و پایان شکوهمند صحنه‌ها، تجسم دورنمای سرزمین‌های امریکا از ممیزات نیرومند کوپلنده است، شاعر خنیاگری که « شهر آرام »، « موسیقی برای تئاتر » و « تصویر لینکلن » را آفریده است... »

« سنفوونی کوتاه » و « واریاسیونهای بیانو » ترکیب تند و خروشان (آلکرو) در اول و دیتم بسی آرام « رقص عروس »، سیمای خشن و مجرد موسیقی آهنگساز را می‌نمایاند. توالي شگفت انگیز « کادری » برای « مصلح مذهبی » ویاران او و برگشت دلاور آهنگها، همچنین آثاری چون « موهبت سادگی » را زگرامی بودن وی از توده‌های عظیم مردم امریکا را بما باز می‌کوید. وی آهنگسازی است که « باله کاواچ رانان »، « بیلی بسر بچه » و « دودتو » و « پیش در آمد گلگشت » را خلق کرده است.

کوپلنده سال ۱۹۴۴ از جانب « مؤسسه کوسه ویتسکی » ماموریت دیگری یافت.

بکی از ساخته‌های دیرین کوپلنده قطعه‌ای است چهل دقیقه‌ای که برای فیلم « موشها و آدمها » اثر « جان اشتن پاک » تنظیم گردیده است.

« شهر آرام » که پیشتر نیز ذکر آن رفت برای ترویج و سازهای ذهنی و بمنظور بیان صحنه‌های نمایشنامه‌ای که « ایروین شاو » بر شهته تحریر کشیده بود ساخته شده است. عنوان نمایشنامه مزبور چنین است: « یک فانتزی واقعی که با اندیشه‌های شبانه بسیاری از مردم گوناگون « شهر آرام » پیوند دارد ». کوپلنده طی حشر و نشرهای دیگری که با مردان تئاتر داشت، بخواهش « کلیفرد

---

۱ - « Quadrille » رقصی است که با شرکت پنج نفر و بضرب $\frac{3}{4}$ و $\frac{2}{4}$ صورت می‌گیرد. این رقص بویژه در قرن نوزدهم بسیار معمول و متداول بوده است.

او دت » نمایشنامه نویس، یک « سونات بیانو » که مشتمل بر سه بخش بود نوشته . سپس به ساختن آهنگی برای فیلم‌های مستند « شهر » و « ستاره شمالی » پرداخت.

*

این است نمونه‌ای از زندگی و شیوه کار مرد فعال و پر ثمری که در خلال مجاوز از چهل سالی که گرم آهنگسازی بوده آثار فراوانی بوجود آورده و بهمین سان در طی سالهای آینده همکام با چریان و قایع ، استعداد شکوفان خود را همچنان بکار خواهد بست.

اما این حقیقت نیز نهفتنی نیست که بعضی آثار اخیر این « پیشتاز پر ثمر آهنگسازان امریکا » به سیر قهرمانی روی کرده است و همکان درمی یابند که اقبال به سبکهای گونه گونه، چندان زیبائی و لطفی در بر ندارد. در « سنفوئی سوم » و ابرای « سرزمین دلپذیر » جاذبه ورشد احساسات سخت و گره خود را نزد سامی را می- توان دریافت. « سنفوئی سوم » را بنا به فتوای بسیاری ازدوازان شاید بتوان در شمار بهترین کارهای طولانی و ممتاز کوپلند قلمداد کرد.

ابرای « سرزمین دلپذیر » که در اثر ترغیب « روجرز و هامرستین » ساخته شد، مایه خود را از زندگی یک نژاد عزلت‌گزین روساتائی در مغرب، بازگرفته است. این اثر شور و حیاتی را که لازمه موسیقی صحته است فاقد می باشد، معدلک از طرف مطبوعات باحسن استقبال مواجه شده است.

محتمل است کوپلند که هائند بسیاری از آهنگسازان در دورانی از تاریخ هنر که انتقاد کمتر وجود داشته زیسته ، و هر حادثه و تجربه‌ای وی را ترغیب و تشویق نموده است، همچنان بزندگی در دنیای انفرادی خود ادامه دهد و از شیوه تخیلی و غالباً بسیار جذاب خویش دست بر ندارد.

در نیمة دوم قرن بیستم هنوز افق‌های تازه‌تری در طریق پیشرفت و تکامل، دامن گسترده و کوپلند تاکنون در شمار نامداران و پیشاہنگان این طریق بوده است.

ترجمه اردشیر لطفعلیان